

Výroční (průběžná) zpráva specifického výzkumu na rok 2015 – zakázka č. 2150.

Název projektu: Hodnocení efektivity domácí přípravy na výuku s podporou WIKI (jako možnosti aplikace sociálních médií)

Specifikace řešitelského týmu:

Odpovědný řešitel: Mgr. Vladimíra Frollová (studentka doktorandského studia ICT ve vzdělávání na PdF UHK)

Školitelka doktorandky: doc. PhDr. Ivana Šimonová, Ph.D.

Celková částka přidělené dotace: 52 500,-Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu

Teoretická východiska

S rozvojem a neustálým zdokonalováním informačních a komunikačních technologií a s jejich finanční dostupností dochází v posledních letech ke stále většímu pronikání těchto technologií do každodenního života profesního i osobního. Využívání ICT ve vzdělávání je v současnosti v České republice samozřejmostí. Problematika využívání sociálních médií pro vzdělávání, v případě dizertační práce řešitelky představovaná online technologií wiki, otvírá nový prostor pro zefektivnění výuky, obzvláště v domácí přípravě.

Termínem wiki jsou označovány webové stránky (weby), které umožňují rychlou editaci a aktualizaci obsahu nebo webové aplikace, ve kterých jsou tyto webové stránky vytvořeny. Hlavním rysem wiki webů je uložení veškerého jejich obsahu v jednom centrálním úložišti. Měl by být snadno editován nebo upravován libovolným návštěvníkem těchto webů bezprostředně v jeho webovém prohlížeči. Veškeré uložené úpravy stránek jsou ukládány v paměti systému. Změny na stránkách je možné sledovat v historii stránek nebo v přehledu změn na těchto stránkách. Předchozí verze stránek mohou být kdykoliv obnoveny.

Výzkumy wiki se pohybují od teoretických výzkumů až po výzkumy, které se zabývají dílčími aktivitami v rámci výuky konkrétního předmětu. Příkladem jsou teoretické výzkumy Hewege a Perery (2013), kteří dokonce zavádějí pojem wiki pedagogika a zabývají se implementací wiki do kurikulárních dokumentů, anebo Larussona a Altermana (2009), kteří zkoumají spolupráci na úkolech založených na wiki (wiki-based tasks) a docházejí k závěrům, že wiki může podporovat metakognitivní úkoly a úkoly podporující reflexi a sebereflexi. Výzkumy, které se zabývají dílčími aktivitami v rámci výuky konkrétního předmětu, provádějí např. Bradley, Lindstorm a Rystedt (2010), kteří zjistili, že wiki je nástroj, který podporuje skupinovou interakci při tvorbě společného textu. Castenada a Cho (2013) zase detekovali, že jejich studenti považují wiki za velmi užitečný nástroj při rozvoji svých písemných dovedností.

- BRADLEY, L., LINDSTROM, B., H. RYSTEDT. Rationalities of collaboration for language learning in a wiki. *ReCALL* [online]. Vol. 22, issue 2, pp. 247-265. 2010. Dostupné z doi: 10.1017/S0958344010000108.
- CASTANEDA, D. A., M. H. CHO. The role of wiki writing in learning Spanish grammar. *Computer assisted Language Learning* [online]. Vol. 26, issue 4, pp. 334-349. 2013. Dostupné z doi:10.1080/09588221.2012.670648.
- HEWEGE, Ch. R., L. Ch. R. PERERA, S. MINOCHA, D. ROBERTS. Pedagogical significance of wikis: towards gaining effective learning outcomes. *Journal of International Education in Business* [online]. 2013, vol. 6, issue 1, p. 97-131 [cit. 20150217]. DOI: 10.1075/bct.27.05min.
- LARUSSON, J. A., R. ALTERMAN. Wikis to support the “collaborative” part of collaborative learning. *Computer-Supported Collaborative Learning* [online] Vol: 4, issue 4, pp. 371- 402. 2009. Dostupné z doi: 10.1007/s11412-009-9076-6.

Postup řešení

- **Únor - květen 2015:** proběhla experimentální výuka ZSV metodou rotačních faktorů ve dvou třídách (60 žáků). Byly odučeny dva moduly. Po každém modulu žáci napsali didaktický test, vyplnili dotazníky a zúčastnili se rozhovorů v ohniskové skupině.
- **Únor 2015:** proběhl v hodinách anglického jazyka (u vybraných studentů z experimentálních tříd ZSV) experiment zaměřený na opravu textu spolužákem, který navazoval na experiment v hodinách ZSV.
- **Březen 2015:** proběhla analýza a vyhodnocení experimentu zaměřeného na opravu textu spolužákem.
- **Květen 2015:** proběhl v hodinách anglického jazyka (u vybraných studentů z experimentálních tříd ZSV) experiment zaměřený na kooperaci a tvorbu společných materiálů založený na domácí přípravě. Experiment navazoval na experiment v hodinách ZSV.
- **Červen 2015:** proběhla analýza a vyhodnocení experimentu zaměřeného na kooperaci a tvorbu společných materiálů.
- **Červenec - říjen 2015:** byla zpracována a interpretována data získaná pedagogickým experimentem a hodnotícími rozhovory.
- **Listopad - prosinec 2015:** byly shrnuty výsledky výzkumu.

Cíle projektu

Základním výzkumným cílem bylo analyzovat potenciál online technologie wiki v domácí přípravě žáků střední odborné školy v hodinách ZSV a anglického jazyka z pohledu motivace žáků, jejich postojů a hodnocení získaných znalostí.

Na základě cílů byly stanoveny výzkumné otázky (pro ilustraci uvádím):

Jaký je postoj žáků k domácím úkolům na wiki?

Do jaké míry využívají žáci materiály na wiki dodané učitelem?

Do jaké míry využívají žáci materiály na wiki od svých spolužáků?

Podporuje týmová spolupráce na tvorbě domácích úkolů žákovo učení?

Je práce na domácích úkolech na wiki pro žáky motivující?

Jaký vliv mají splněné domácí úkoly na wiki na žákův výkon při testování?

Jaký je postoj žáků k opravě spolužákových příspěvků na wiki?

Metody výzkumu

- pedagogický experiment – experimentální výuka
- skupinový polostrukturovaný rozhovor
- nestandardizované dotazníky
- didaktické testy

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

Výsledky výzkumu byly prezentovány na následujících konferencích:

- a) Konference ICTE 2015 – doktorandská sekce, Rožnov pod Radhoštěm, ve dnech 15. – 17. září 2015. Výsledky budou publikovány ve sborníku ve formě CD.
- b) Konference LLCE 2015 v Nitře (Slovenská republika) ve dnech 14. – 16. května 2015. Výsledky budou publikovány v časopise Jolace v lednovém čísle 2016.
- c) Konference ECEL 2015 v Hatfieldu (Velká Británie) ve dnech 28. – 30. září 2015.

FROLDOVA, V. (2015). Reading Classic Novels Might be Supported by Wiki-Based Collaborative Activities. *Proceedings of the 14th European Conference on e-Learning*. Academic Conferences and Publishing International Limited, Reading, UK. 215-222.

Zapsáno v OBD.

- d) Konference SYSSARM 2015 v Bali (Indonésie) ve dnech 29. 9. – 1. 10. 2015. Výsledky budou společně publikovány s doc. Šimonovou v *Advanced science letters* (ve spolupráci s FIM UHK).
- e) Workshops KMEL 2015 v Guangzhou (Čína) ve dnech 5. – 8. Listopadu. Výsledky budou společně publikovány s doc. Šimonovou v *Advanced science letters* (ve spolupráci s FIM UHK).

FROLDOVA, V. (2015). Kapitola 18: CLIL Social science lessons supported by wiki. In POKRIVČÁKOVÁ, S. et al., *CLIL in Foreign Language Education: e-textbook for foreign language teachers*. Constantine the Philosopher University, Nitra, Slovak Republic. 243-256.

Zapsáno v OBD.

Přehled realizovatelných výdajů

a) osobní náklady	
mzdové náklady (DPP):	11 000,- Kč
Příprava dotazníků, jejich distribuce, zpracování výsledků, testování zkušebních úloh. Původní částka 5 000,- byla navýšena o konferenční poplatek LLCE2015, který byl zaplacen v průběhu schvalování grantu.	
b) stipendium	0,-Kč
c) materiálové náklady a literatura	
kancelářské potřeby	5 109,90,-Kč
knihy	3 239,-Kč
Nákup tonerů do tiskárny a papírenského zboží. Knihy o kompetencích k učení.	
d) náklady nebo výdaje na služby	
poplatky za konference	11 071,17,-Kč
ICTE 2015, ECEL 2015	
e) kurzové ztráty	202,76,-Kč
f) bankovní poplatky a pojištění cest	639,73,-Kč
g) cestovné tuzemské a zahraniční	21 239,00,-Kč
ICTE 2015, ECEL 2015	
Náklady celkem:	52 501,56,-Kč
Rozdíl:	-1,56,-Kč

Finanční prostředky (52 500,-Kč) byly využity podle stanoveného rozpočtu.

Povinné přílohy:

- a) kopie publikačních výstupů 5x,
- b) výpis z OBD – výsledky publikační činnosti podpořené projektem,
- c) „výsledovka“ z ekonomického informačního systému Magion – vyúčtování dotace.

Datum:

Podpis odpovědného řešitele: